

SPRAWOZDANIE ZA ROK 2022

z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy typu A,B,C w Człuchowie

Sprawozdanie należy sporządzić za cały okres, na który Wydział Polityki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku przyznał dotacje w rozdziale 85203 na prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla gminy/miasta/powiatu*

Środki finansowe:

- Środki przekazane z budżetu Wojewody Pomorskiego: **958 839, 19**
- Inne środki: **0**

Sprawozdanie obejmuje okres od 01.01.2022 do 31.12.2022

* niepotrzebne skreślić

Dane na koniec roku sprawozdawczego:

LICZBA MIEJSC STATUTOWYCH: 40, w tym:

DZIENNYCH: 40 , CAŁODOBOWYCH: **0**

LICZBA MIEJSC RZECZYWISTYCH: 38 w tym:

LICZBA MIEJSC Z DODATKIEM Z PROGRAMU ZA ŻYCIEM: 5 w tym:

- dla osób ze spektrum autyzmu - **0**

- dla osób ze sprzężonymi niepełnosprawnościami - **5**

Formy i efekty prowadzonej działalności /opis wykonania i ocena realizacji/

- Rodzaje treningów funkcjonowania w życiu codziennym:

Trening kulinarny- uczestnicy podczas treningu przygotowywali śniadania, gorący posiłek, oraz poczęstunek na organizowane przez ŚDS wszelkiego rodzaju spotkania integracyjne. Podczas treningów uczestnicy nabywali umiejętności: wstępnej obróbki produktów, przygotowywania prostych posiłków według określonego schematu działania, zapoznali się z zasadami prawidłowego przechowywania żywności, nabywali i utrwalali umiejętności bezpiecznego posługiwania się sprzętami AGD, nabywali umiejętność korzystania z przepisów kulinarnych, wyrabiali nawyk zakładania odzieży ochronnej, poznawali zasady racjonalnego odżywiania się, uczyli się utrzymywania w czystości pracowni, jadalni oraz urządzeń AGD, przygotowywali menu, planowali wydatki, uczyli się estetycznego nakrywania do stołu, oraz dekoracji potraw.

Trening umiejętności praktycznych- uczestnicy w ramach różnych pracowni uczyli się i rozwijali przydatne w życiu codziennym następujące umiejętności: umiejętność szycia ręcznego i na maszynie, przyszywania guzików, wykroju elementów maskotek, breloczków, woreczków na susz lawendowy, umiejętność szydełkowania, robótek na drutach, całorocznej i systematycznej pielęgnacji roślin doniczkowych, obsługi narzędzi ogrodniczych: łopaty, grabi, sekatora, oraz urządzeń ogrodniczych (np. kosiarka do trawy), wysiewu nasion trawy, kwiatów i ziół, segregacji, składania i prasowania odzieży, obrusów, ściereczek. Uczyli się renowacji, i drobnych napraw przedmiotów codziennego użytku. Uczyli się przygotowywania dekoracji okolicznościowych i elementów dekoracji do występów artystycznych np. z okazji dnia kobiet i mężczyzn, Wielkanocy, Andrzejek, spotkania wigilijnego.

Podczas treningów utrwalają również zasady BHP (m.in. przygotowanie stanowiska pracy, dbanie o czystość i bezpieczeństwo swoje i innych).

Trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi (ekonomiczny) –

obejmował on naukę dokonywania wyboru produktów, które zostawały wykorzystywane podczas zajęć w różnych pracowniach, planowania wydatków, zapoznanie się z asortymentem sklepów, rozmieszczeniem towaru na półkach sklepowych, z aktualnymi cenami, a co za tym idzie racjonalnego i ekonomicznego dysponowania środkami finansowymi.

Trening zdrowotny- przeprowadzano w formie pogadank, filmików instruktażowych, za pomocą form opisowych, obrazkowych, w formie zabaw słownych, rebusów, łamigłówek, krzyżówek, i różnorodnych form logicznych i plastycznych. Tematyką zajęć było prowadzenie zdrowego trybu życia, przestrzeganie przed stosowaniem używek, uświadamianie konieczności systematycznego przyjmowania leków, konsultacji i leczenia w Poradni Zdrowia Psychicznego, a także bezpiecznego zachowania się w miejscach użyteczności publicznej w związku z nadal utrzymującą się dużą zachorowalnością na choroby wirusowe.

Trening dbałości o wygląd zewnętrzny (higieniczny) – podczas treningu uczestnicy nabywali, rozwijali i utrwalali czynności z zakresu: utrzymywania higieny ciała oraz systematycznej kąpieli, estetycznego wyglądu (golenie się, czyszczenie i obcinanie paznokci, mycie i czesanie włosów), utrzymywania odzieży w czystości, dobierania ubrań adekwatnie do pory roku i warunków atmosferycznych. Zakupiono do dyspozycji uczestników środki higieniczne, drogerijne i bieliznę, z której w razie zaistniałej potrzeby mogli korzystać uczestnicy.

Trening edukacyjno- wychowawczy- odbywał się w postaci ćwiczeń kształtujących poprawną pisownię, liczenie, czytanie, naukę własnego podpisu, ćwiczenie pamięci i koncentracji podczas gier i zabaw logicznych. Trening pamięciowy - poprzez rysowanie i zapamiętywanie mapy myśli, metoda łańcuszkowa- zapamiętywanie informacji w dowolnej kolejności poprzez układanie historii z obrazków.

- Rodzaje treningów umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów

Trening budowania pozytywnych relacji interpersonalnych- podczas treningu uczestnicy nabywali umiejętności wyrażania własnych potrzeb i oczekiwań, umiejętności kontaktu i prowadzenia rozmowy, przełamywania barier językowych, pogłębiali empatię, i dostrzegali potrzeby innych , uczyli się szanowania granic oraz

asertywności. Odbywały się również cyklicznie zebrania społeczności Domu. Dzięki tym spotkaniom uczestnicy także mieli możliwość nauki werbalizacji swoich potrzeb na tzw. forum, oraz mogli doskonalić kompetencje psychospołeczne.

- Rodzaje treningów umiejętności spędzania czasu wolnego:

- W ramach treningów umiejętności spędzania czasu wolnego odbyły się m.in. spotkanie walentynkowe, tłusty czwartek, dzień kobiet i dzień mężczyzny, pierwszy dzień wiosny, wyjazd do „kina za rogiem” w Przechlewie, wyjazd integracyjny „Cuda, wianki” w Przechlewie, spotkanie wielkanocne, wycieczka wyjazdowa do zamku krzyżackiego w Kwidzynie, piknik integracyjny z opiekunami, cykliczne wyjścia do biblioteki z możliwością oglądania wystaw, oraz wysłuchania pogadank o różnej tematyce, wycieczka do zagrody sołtysówka w Łapalicach, wyjście do Muzeum kolejnictwa w Człuchowie, wyjazd integracyjny do stadniny koni, pożegnanie lata z akcentem pomarańczowego święta dyni, spotkanie z klubem emerytów w Miejskim Domu kultury w Człuchowie, spotkanie z policjantem, spotkanie z pszczelarzem, andrzejki, mikołajki, spotkanie wigilijne. Podczas cotygodniowych zajęć z muzykoterapii odbywały się także cykliczne spotkania pt. „Poranek z muzyką klasyczną- Cztery Pory Roku”. W ramach pracowni kulturalno- oświatowej odbywały się zajęcia wokalne - teatralne, kąciki czytelnicze i zajęcia recytatorskie. Ponadto ŚDS wraz z uczestnikami i kadłą po raz kolejny wziął czynny udział w organizowanym corocznie Jarmarku Lawendowym, podczas którego uczestnicy mogli zaprezentować prace manualne tworzone podczas zajęć terapeutycznych, a w tym roku dodatkowo cieszyć się z faktu zajęcia pierwszego miejsca w konkursie na najlepszy produkt jarmarku 2022r. gdzie wybranym najlepszym produktem został stworzony w ramach zajęć w pracowni sztuk pięknych i rękodzieła ręcznie zdobiony lawendowy anioł odlany z gipsu.

- Poradnictwo psychologiczne /opis rozwiązań – wewnętrzne, zewnętrzne, formy pracy/

Środowiskowy Dom Samopomocy w Człuchowie w 2022r. zapewniał pomoc psychologiczną w formie poradnictwa indywidualnego i grupowego.

Poradnictwo psychologiczne indywidualne polegało na rozmowach

wspierających,

motywujących, konsultacjach i poradach w sytuacjach trudności emocjonalnych, kryzysów, konfliktów lub problemów.

Realizowano również zajęcia grupowe w formie zebrań społeczności, celem wspierania rozwoju uczestników oraz wspomaganie i poprawy ich adaptacji społecznej.

Podczas codziennych spotkań konsultowano z terapeutami stan uczestników.

W ramach poradnictwa psychologicznego sporządzono oceny możliwości i potrzeb

uczestników niezbędnych do opracowania indywidualnych planów postępowania wspierająco - aktywizującego.

Ponadto realizowano takie formy pomocy jak:

- kontakt z rodzinami, opiekunami uczestników (osobisty lub telefoniczny),
  - udział w zebraniach grupy wsparcia dla rodzin uczestników,
  - indywidualne poradnictwo psychologiczne dla rodzin i opiekunów uczestników.
  - Realizacja pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych /opis rozwiązań/
- monitorowanie terminów wizyt u lekarzy POZ
  - rejestrowano uczestników do lekarzy rodzinnych i specjalistów
  - pomagano w realizacji recept
  - w nagłych wypadkach wzywano zespół ratownictwa medycznego
  - Realizacja pomocy w załatwianiu spraw urzędowych /opis rozwiązań/
- pomoc w zbieraniu informacji na temat funkcjonowania podmiotów użyteczności publicznej
  - pomoc w wypełnianiu i składaniu wniosków do MOPS, ZUS, PCPR,
  - Realizacja niezbędnej opieki /opis rozwiązań/

W ramach zapewnienia niezbędnej opieki Środowiskowy Dom Samopomocy zapewnia wsparcie / pomoc podczas przemieszczania się uczestników pomiędzy salami, oraz podczas zajęć terapeutycznych, podczas udziału w treningach, w czasie wyjść, wyjazdów i spotkań integracyjnych oraz transportu samochodem służbowym

(zapinanie pasów, pomoc przy wsiadaniu i wysiadaniu, odprowadzania uczestników

wymagających szczególnej opieki do domu i do budynku ŚDS).

- Realizacja terapii ruchowej /opis rozwiązań/

Zajęcia z terapii ruchowej prowadzone były w pracowni ruchu i rekreacji, w ramach której uczestnicy mieli możliwość korzystania ze sprzętu sportowego typu bieżnia, rowerek stacjonarny, orbitrek, rotor, a także z zestawów do ćwiczeń palców i dłoni tj. trenażerów gumowych, oponek silikonowych do nadgarstków, gum do ćwiczeń manualnych, bloczków do ćwiczeń rąk o różnych stopniach nacisku i oporu. Prowadzone były również zajęcia w pracowniach przy otwartym oknie, bądź w sprzyjających warunkach pogodowych na wolnym powietrzu w formie spacerów, nordic walking, gier zabaw ruchowych przed budynkiem placówki, oraz ćwiczeń na zewnętrznej siłowni miejskiej. Poziom i tematyka zajęć ruchowych dostosowane były do stanu zdrowia i możliwości biorących w nich udział uczestników.

W zakres terapii ruchowej wchodziły m.in. gimnastyka poranna, ćwiczenia rozciągające, rozluźniające, ćwiczenia na krześle, terapia ręki, zajęcia relaksacyjne, ćwiczenia z elementami rytmiki i tańca.

- Realizacja wyżywienia /w ramach pracowni kulinarnej czy w ramach zadania własnego gminy lub dopuszczonej możliwości zakupu gorącego posiłku –podać dlaczego /

Realizacja wyżywienia odbywała się w następujący sposób: codziennie śniadania i przygotowanie kawy, herbaty, deserów, wypiek chleba (raz w tygodniu), oraz obiady 3 razy

w tygodniu w formie treningów kulinarnych, natomiast dwa razy w tygodniu korzystano z możliwości dostarczania posiłków z zewnątrz przez firmę oferującą usługi cateringowe. Dostarczane posiłki były w odpowiedniej ilości sztuk, oraz o odpowiedniej gramaturze i jakości zgodnej pod względem wartości odżywczych. Sporadycznie korzystano również z zakupu gorącego posiłku w przypadku awarii sprzętu AGD, lub podczas wycieczek wyjazdowych.

- Aktywizacja w kierunku uczestnictwa w innych formach zajęć w ramach WTZ, ZAZ, praca chroniona, praca na otwartym rynku inne / podać formy zajęć, ile osób uczestniczyło, z jakim rezultatem/

NIE DOTYCZY

•Realizacja transportu uczestników zajęć : **TAK/ NIE**

-we własnym zakresie: **TAK**

-umowa z firma przewozową: **NIE**

- w inny sposób -podać jaki: **Nie**

•Realizacja współpracy z podmiotami środowiska lokalnego /rodzaj podmiotu, opis realizowanych działań/ **efekty prowadzonej współpracy**

- Rodzice i opiekunowie, rodziny- udział w realizacji planów wspierająco-aktywizujących, kontakty indywidualne, poradnictwo psychologiczne, edukacja, udział w spotkaniach grupy wsparcia, udział w imprezach integracyjnych,
- MOPS w Człuchowie - współpraca w pozyskiwaniu uczestników, kierowanie osób do ŚDS
- GOPS w Człuchowie - kierowanie osób do ŚDS, współpraca w pozyskiwaniu uczestników,
- Centrum Zdrowia Psychicznego w Człuchowie- wsparcie uczestników w kompleksowej opiece zdrowotnej,
- Urząd Miasta- współpraca z przedstawicielami Urzędu Miasta w procesie planowania – programowania działań, wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działań, diagnozowanie potrzeb, problemów,
- Urząd Gminy w Człuchowie - współpraca z przedstawicielami Urzędu Gminy w procesie planowania – programowania działań, wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działań, diagnozowanie potrzeb, problemów,
- PCPR w Człuchowie - współpraca z Powiatowym Zespołem Orzekania o stopniu Niepełnosprawności w zakresie orzeczeń o niepełnosprawności,
- PUP w Człuchowie - pozyskiwanie osób w celu odbycia stażu, zabezpieczenie ewentualnych braków kadrowych, bezpłatne przekazanie prac uczestników na zbiórki charytatywne,
- Miejska Biblioteka Publiczna w Człuchowie - korzystanie z biblioterapii, prelekcji, pogadanek, udział w wystawach organizowanych pod patronatem biblioteki,
- klub wolontariatu działający przy szkole podstawowej „Piano” w Człuchowie- spotkania integracyjne,

- klub wolontariatu działający przy Zespole Szkół Technicznych w Człuchowie- warsztaty teatralne, zajęcia plastyczne, spotkania integracyjne,
- Miejski Dom Kultury w Człuchowie - spotkania integracyjne, koncerty, bezpłatne przekazanie prac uczestników na zbiórki charytatywne,
- jednostki świadczące usługi dla osób niepełnosprawnych:

Środowiskowy dom Samopomocy w Przechlewie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Chojnicach, Środowiskowy Dom Samopomocy w Brusach - wspólne spotkania integracyjne uczestników, wymiana doświadczeń, udział w szkoleniach, organizacja konkursów.

Ł . Realizacja procesu dochodzenia do standardów ŚDS zgodnie z Rozporządzeniem MPiPS z 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy /proszę podać czy przyjęto program naprawczy, poziom jego realizacji, potrzeby w tym zakresie/

Środowiskowy Dom Samopomocy w Człuchowie w roku sprawozdawczym spełniał standardy zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 9 grudnia 2012r. W sprawie środowiskowych domów samopomocy.

M. Ocena realizacji zadań placówki i ewentualne wnioski i informacje o planowanych zamierzeniach/ o zmianach w funkcjonowaniu domu

Realizacja planu imprez kulturalno- sportowo- integracyjnych na rok 2022 w Środowiskowym Domu Samopomocy w Człuchowie w dużej mierze została wykonana. Część została przeniesiona w czasie z powodu złych warunków atmosferycznych.